

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 8.novembra 2021. godine
Br. ref.:RK 1884/21

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI118/20

Podnosilac

Selim Leka

Ocena ustavnosti
rešenja Vrhovnog suda Rev. 179/19
od 14. januara 2020. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Selim Leka iz Gnjilana (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost rešenja Vrhovnog suda Rev. 179/19 od 14. januara 2020. godine u vezi sa rešenjem Apelacionog suda Ac. br. 5550/18 od 20. februara 2019. godine i presudom Osnovnog suda u Gnjilanu C. br. 378/18 od 3. decembra 2018. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenog rešenja kojim su podnosiocu zahteva navodno uskraćene jubilarne nagrade i otpremnina za odlazak u penziju.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

5. Dana 24. jula 2020. godine, podnosilac zahteva je putem pošte dostavio zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 3. avgusta 2020. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Safeta Hoxhu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Radomir Laban (predsedavajući), Remzije Istrefi-Peci i Nexhmi Rexhepi.
7. Dana 12. avgusta 2020. godine, podnosilac zahteva je obavešten o registraciji zahteva i od istog je traženo da dostavi Sudu obrazac zahteva, kao i da precizira konkretan akt javnog organa koji osporava i da tačno navede koja prava i slobode zagarantovane Ustavom su mu povređeni.
8. Dana 25. avgusta 2020. godine, podnosilac zahteva je dostavio dokumente koji su povezani sa njegovim ranijim zahtevom koji je registrovan u Sudu pod br. KI137/18.
9. Dana 5. januara 2021. godine, podnosilac zahteva je dostavio Sudu dodatne dokumente koji predstavljaju predmetnu stvar zahteva KI118/20, uključujući: (i) rešenje Vrhovnog suda Rev. 179/19 od 14. januara 2020. godine; (ii) rešenje Apelacionog suda Ac. br. 5550/18 od 20. februara 2019. godine i (iii) presudu Osnovnog suda u Gnjilanu C. br. 378/18 od 3. decembra 2018. godine.
10. Dana 22. januara 2021. godine, kopija zahteva je poslata Vrhovnom sudu.
11. Dana 22. januara 2021. godine, kopija zahteva je poslata Osnovnom sudu u Gnjilanu, te zatraženo od istog da dostavi povratnicu koja dokazuje kada je

podnosilac zahteva primio rešenje Vrhovnog suda Rev. 179/19 od 14. januara 2020. godine.

12. Dana 10. februara 2021. godine, Osnovni sud u Gnjilanu je dostavio gore navedeni dokument Sudu. Na osnovu povratnice koju je dostavio Osnovni sud u Gnjilanu proizilazi da je podnosilac zahteva rešenje Vrhovnog suda Rev. 179/19 od 14. januara 2020. godine primio 1. avgusta 2020. godine.
13. Dana 17. maja 2021. godine, na osnovu stava 5. člana 114. [Sastav i mandat Ustavnog suda] Ustava i pravila 12. (Izbor predsednika i zamenika predsednika) Poslovnika, sudija Gresa Caka-Nimani je izabrana za predsednicu Ustavnog suda. Na osnovu stava 4. pravila 12. Poslovnika i odluke Suda KK-SP 71-2/21, utvrđeno je da sudija Gresa Caka-Nimani, stupa na dužnost predsednice Suda nakon isteka mandata trenutne predsednice Suda, Arte Rama-Hajrizi, dana 26. juna 2021. godine.
14. Dana 25. maja 2021. godine, na osnovu tačke 1.1 stava 1. člana 9. (Prevremeni istek mandata) Zakona i pravila 7. (Ostavka na dužnost sudije) Poslovnika, sudija Bekim Sejdiu je podneo svoju ostavku na mesto sudije pri Ustavnom sudu.
15. Dana 26. juna 2021. godine, na osnovu stava 4. pravila 12. Poslovnika i odluke Suda KK-SP 71-2/21, sudija Gresa Caka-Nimani je preuzela dužnost predsednice Suda, a na osnovu tačke 1.1 stava 1. člana 8. (Istek mandata) Zakona, predsednica Arta Rama-Hajrizi je okončala mandat predsednice i sudije Ustavnog suda.
16. Dana 21. oktobra 2021. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

17. Podnosilac zahteva se pojavljuje pred Sudom po drugi put. Prvi put, podnosilac zahteva je osporavao ustavnost presude [Rev. br. 32/2018] Vrhovnog suda od 27. februara 2018. godine. Taj zahtev je registrovan pod br. KI137/18. U tom slučaju, Sud je proglasio zahtev neprihvatljivim zbog nepoštovanja zakonskog roka od četiri (4) meseca kao što je predviđeno članom 49. Zakona i pravilom 39 (1) (c) Poslovnika. U ovom slučaju, osporavaju se odluke koje su različite od odluka u slučaju KI137/18, ali je predmet zahteva isti, odnosno navod podnosioca zahteva o naknadi jedne mesečne plate na ime jubilarne nagrade i jedne mesečne plate na ime otpremnine za odlazak u penziju i regresa.
18. Iz spisa predmeta proizilazi da je podnosilac zahteva penzionisan 3. februara 2014. godine zbog toga što je navršio 65 godina starosti za odlazak u penziju. On je radio kao nastavnik u osnovnoj i nižoj srednjoj školi u Zabelju, opština Gnjilane.
19. Dana 12. aprila 2018. godine, podnosilac zahteva je podneo tužbu protiv tužene opštine Gnjilane-Opštinska direkcija za obrazovanje u Gnjilanu, kojom je tražio da se tužena obaveže da mu nadoknadi iznos jedne mesečne plate na ime

jubilarne nagrade i iznos jedne mesečne plate na ime otpremnine za odlazak u penziju i regres.

20. Dana 3. decembra 2018. godine, Osnovni sud u Gnjilanu je presudom [C. br. 378/18] odbio, kao neosnovan, tužbeni zahtev podnosioca zahteva kojim je tražio da se tužena opština Gnjilane-Opštinska direkcija za obrazovanje u Gnjilanu, obaveže da podnosiocu zahteva isplati jednu (1) mesečnu platu na ime jubilarne nagrade u iznosu od 365,33€, jednu (1) mesečnu platu na ime otpremnine za odlazak u penziju u iznosu od 365,33€, kao i regres u iznosu od 120,00€, sve to u ukupnom iznosu od 850,66€, sa zakonskom kamatom od 3,2% koju plaćaju banke na Kosovu, u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude, pod pretnjom prinudnog izvršenja.
21. Osnovni sud je obrazložio: (i) tužbeni zahtev podnosioca zahteva je neosnovan jer podnosilac zahteva svoj tužbeni zahtev zasniva na Opštem kolektivnom ugovoru Kosova koji je stupio na snagu u januaru 2005. godine i raskinut po sili zakona u januaru 2008. godine; (ii) da isti ugovor nije bio na snazi u vreme kada je podnosilac zahteva otišao u penziju, dana 10. februara 2014. godine, a ta činjenica se utvrđuje rešenjem pod brojem protokola 05-061-13151/2014 od 10. februara 2014. godine; (iii) da iz istih razloga ugovor ne može stvarati prava i obaveze za podnosioca zahteva, niti obaveze za tuženu; (iv) takođe, ni Opšti kolektivni ugovor Kosova koji je stupio na snagu u januaru 2015. godine ne predstavlja pravni osnov za tužbeni zahtev podnosioca zahteva iz razloga što u tom ugovoru ne postoji nijedna odredba koja predviđa da se isti može primenjivati i za lica koja su penzionisana pre 2015. godine.
22. Dana 20. februara 2019. godine, Apelacioni sud je rešenjem [AC. br. 5550/18] odlučio: (i) ukida se presuda Osnovnog suda C. br. 378/18 od 3. decembra 2018. godine; i (ii) odbacuje tužba podnosioca zahteva.
23. Apelacioni sud je utvrdio: (i) da je između parničnih strana ranije presuđeno u parničnom postupku sa istim stranama i istim predmetom spora; (ii) da je Osnovni sud u Gnjilanu presudom [C. br. 298/14] od 23. maja 2016. godine, meritorno odlučio i odbio kao neosnovan tužbeni zahtev podnosioca zahteva protiv tužene sa istim predmetom spora; (iii) da je Apelacioni sud presudom [Ac. br. 3137/16] od 26. oktobra 2017. godine potvrdio presudu Osnovnog suda; (iv) takođe, da je Vrhovni sud rešenjem [Rev. br. 32/2018] od 27. februara 2018. godine odbacio kao nedozvoljenu reviziju podnosioca zahteva. Apelacioni sud je zaključio da se u ovom slučaju radi o presuđenoj stvari *res iudicata*, pa je stoga odlučio kao u izreci rešenja na osnovu člana 198.1 Zakona br. 03/L-006 o parničnom postupku, koji, između ostalog, predviđa: "*Ukoliko drugostepeni sud konstatuje da je na prvostepenom sudu odlučeno o zahtevu ... za koji postoji konačna presuda ... onda on poništava prvostepenu presudu i odbacuje tužbu*".
24. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je podneo reviziju Vrhovnom sudu protiv gore navedenih odluka nižestepenih sudova.
25. Dana 14. januara 2020. godine, Vrhovni sud je rešenjem [Rev. 179/19] odbacio, kao nedozvoljenu, reviziju podnosioca zahteva podnetu protiv odluka nižestepenih sudova.

26. Vrhovni sud je utvrdio: (i) da je podnosilac zahteva podneo reviziju koju je naslovio kao žalbu, ne navodeći osnov spora, već sa predlogom da se odluke nižestepenih sudova ukinu i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje; (ii) da član 211.2 ZPP-a predviđa da revizija nije dozvoljena u imovinskopravnim sporovima u kojima se tužbeni zahtev odnosi na novčane zahteve, predaju stvari ili ispunjenje nekog drugog polaganja, ukoliko vrednost predmeta spora u pobijanom delu presude ne prelazi iznos od 3.000€; (iii) da se u konkretnom slučaju radi o tužbenom zahtevu u kome je utvrđena vrednost od 850,66€ pa stoga revizija u ovom slučaju nije dozvoljena i smatra se nedozvoljenom.
27. Vrhovni sud je takođe dodao: *“Imajući u vidu da je prvostepeni sud u prethodnom postupku razmatranja dozvoljenosti revizije je trebao da je odbacuje [...], ovaj sud je odlučio kao u izreci ovog rešenja”*.

Navodi podnosioca zahteva

28. Podnosilac zahteva ne pominje da li je na njegovu štetu povređena bilo koja ustavna odredba posebno. On traži da mu se *“nadoknadi jedna (1) mesečna plata na ime jubilarne nagrade u iznosu od 365,33€, jedna (1) mesečna plata na ime otpremnine za odlazak u penziju u iznosu od 365,33€ kao i regres u iznosu od 120,00€, sve to u ukupnom iznosu od 850,66€, sa zakonskom kamatom od 3,2% koju plaćaju banke na Kosovu”*.
29. Podnosilac zahteva se obraća Sudu: *“Vi, kao Ustavni sud, najviši pravni organ, pravilno ocenite predmet i nemojte diskriminisati prosvetnog radnika nakon penzionisanja”*.
30. U vezi sa rešenjem Apelacionog suda podnosilac zahteva navodi: *“Kako je moguće da jedan sud da dva mišljenja: ukida se i odbija, ne piše ni u jednom dokumentu u pravosuđu”*.
31. Podnosilac zahteva traži: (i) da se usvoji u celosti tužbeni zahtev za plate nakon penzionisanja protiv tužene strane, Opštinske direkcije za obrazovanje u Gnjilanu i (ii) ili da se predmet vrati na ponovno odlučivanje *“kako je odlučio Apelacioni sud”*.

Ocena prihvatljivosti zahteva

32. Sud prvo razmatra da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, predviđeni Zakonom i dalje precizirani Poslovníkom.
33. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji utvrđuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

34. Sud se poziva na član 47. (Individualni zahtevi) Zakona, koji predviđa:

Član 47.
(Individualni zahtevi)

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

35. Sud se takođe poziva i na član 49. (Rokovi) Zakona u vezi sa pravilom 39 (1) c) [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika, koji predviđaju:

Član 49.
(Rokovi)

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...”.

Pravilo 39. Poslovnika
[Kriterijum o prihvatljivosti]

*“(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:
[...]*

c) ako je zahtev podnet u roku od četiri meseca od dana kada je odluka o poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva, i [...]”.

36. Prilikom ocene ispunjenja gore navedenih uslova prihvatljivosti, Sud primećuje da podnosilac zahteva ima pravo da podnese ustavnu žalbu pozivajući se na navodne povrede svojih osnovnih prava i sloboda. Shodno tome, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana koja osporava akt javnog organa, odnosno rešenje [Rev. 179/19] Vrhovnog suda od 14. januara 2020. godine, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva propisana zakonom.
37. Sud, takođe, primećuje da podnosilac zahteva nije razjasnio osnovna prava i slobode za koje tvrdi da su mu povređeni u skladu sa zahtevima iz člana 48. Zakona. Međutim, podnosilac zahteva traži (i) da se usvoji u celosti tužbeni zahtev za plate nakon penzionisanja protiv tužene strane - Opštinske direkcije za obrazovanje u Gnjilanu i (ii) ili da se predmet vrati na ponovno odlučivanje “kako je odlučio Apelacioni sud”.
38. Sud ocenjuje da u okolnostima konkretnog slučaja, kao preliminarno pitanje, mora da oceni: (i) da li je ovaj zahtev podnet u zakonskom roku od četiri (4) meseca koji je utvrđen članom 49. Zakona i pravilom 39 (1) (c) Poslovnika, i (ii)

koja je "poslednja odluka" u smislu člana 113 (7) Ustava u vezi sa tokom zakonskog roka od četiri (4) meseca iz člana 49. Zakona.

39. Iz dodatnih dokumenata koje je podnosilac zahteva dostavio 5. januara 2021. godine, Sud primećuje da su odluke koje podnosilac zahteva izričito osporava sledeće: (i) rešenje [Rev. br. 179/19] Vrhovnog suda od 14. januara 2020. godine; (ii) rešenje [Ac. br. 5550/18] Apelacionog suda od 20. februara 2019. godine; i (iii) presuda [C. br. 378/18] Osnovnog suda u Gnjilanu od 3. decembra 2018. godine.
40. Sa svega napred navedenog, Sud podseća da rok od četiri (4) meseca počinje da teče od "poslednje odluke" u postupku iscrpljivanja pravnih sredstava, kojom je odbijen zahtev podnosioca (vidi slučajeve Suda br. KI112/19, podnosilac *Ilir Kabashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. novembra 2019. godine, stav 37; br. KI120/17, podnosilac *Hafiz Rizahu*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. decembra 2017. godine, stav 30).
41. Sud, takođe, podseća da podnosilac zahteva mora da iscrpi sva pravna sredstva za koja se očekuje da su delotvorna i dovoljna. Samo delotvorna pravna sredstva se mogu uzeti u obzir od strane Suda, pošto podnosilac ne može da produži obavezne rokove predviđene Zakonom i Poslovníkom, pokušavajući da iscrpi pravna sredstva koja nisu dozvoljena ili žaleći se institucijama koje nemaju nadležnost da pruže zaštitu prava zbog kojih se žali podnosilac zahteva (vidi slučajeve Suda KI112/19, podnosilac *Ilir Kabashi*, citiran u tekstu iznad, stav 38; KI120/17, podnosilac *Hafiz Rizahu*, citiran u tekstu iznad, stav 31, kao i predmet ESLJP-a *Fernie protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, odluka o prihvatljivosti od 5. januara 2006. godine).
42. U tom smislu, Sud se poziva na rešenje [Rev. br. 179/19] Vrhovnog suda od 14. januara 2020. godine, kojim je utvrđeno: (i) da je podnosilac zahteva podneo reviziju koju je naslovio kao žalbu, ne navodeći osnov spora, već sa predlogom da se odluke nižestepenih sudova ukinu i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje; (ii) da član 211.2 ZPP-a predviđa da revizija nije dozvoljena u imovinskopравnim sporovima u kojima se tužbeni zahtev odnosi na novčane zahteve, predaju stvari ili ispunjenje nekog drugog polaganja, ukoliko vrednost spora u pobijanom delu presude ne prelazi iznos od 3.000€; i (iii) da se u konkretnom slučaju radi o tužbenom zahtevu u kome je utvrđena vrednost od 850,66€, pa stoga revizija u ovom slučaju nije dozvoljena i smatra se nedozvoljenom.
43. Sud se takođe poziva i na član 228.1 [Revizija protiv rešenja] Zakona o parničnom postupku, koji predviđa:

*"Član 228.
[Revizija protiv rešenja]*

1. Stranke mogu da podnesu reviziju samo protiv rešenja drugostepenog suda sa kojim se žalba podneta protiv konačne odluke odbacuje [...]."

44. Sud primećuje da je podnosilac zahteva nakon prijema rešenja [Ac. br. 5550/18] Apelacionog suda od 20. februara 2019. godine, mogao da podnese

zahtev Ustavnom sudu. Međutim, podnosilac zahteva je iskoristio vanredno pravno sredstvo za koje se u njegovom slučaju ispostavilo da predstavlja sredstvo koje nije dozvoljeno po zakonu i koje je nedelotvorno zbog toga što nije ispunio uslove predviđene članom 211.2 ZPP-a, odnosno vrednost predmeta spora ne prelazi iznos od 3.000 €.

45. Sa svega napred navedenog, Sud ocenjuje da rešenje [Rev. br. 179/19] Vrhovnog suda od 14. januara 2020. godine, u slučaju podnosioca zahteva, predstavlja nedelotvorno pravno sredstvo koje nije bilo potrebno iscrpeti, pa samim tim ne može biti predmet ustavne ocene.
46. Sud ocenjuje da "poslednju odluku" na osnovu člana 49. Zakona predstavlja rešenje [Ac. br. 5550/18] Apelacionog suda od 20. februara 2019. godine, kojim je odbačena žalba podnosioca zahteva i koje je pravosnažno i protiv istog se ne može uložiti žalba (vidi slučaj Suda KI112/19, podnosilac *Ilir Kabashi*, citiran u tekstu iznad, stav 43).
47. Sud podseća da je svrha zakonskog roka od četiri (4) meseca, na osnovu člana 49. Zakona i pravila 39 (1) (c) Poslovnika, ta da promoviše pravnu sigurnost, obezbeđujući da se slučajevi koji se odnose na ustavna pitanja razmatraju u razumnom vremenskom roku i da se spreči da se stranke i druga uključena lica u sudskim postupcima drže u stanju neizvesnosti duži vremenski period (vidi, *mutatis mutandis*, predmet ESLJP-a, podnosilac *Sabri Güneş*, presuda od 29. juna 2012. godine, stav 40 i tu navedene reference; i slučaj Ustavnog suda, podnosilac *Ramadan Cakiqi*, rešenje o neprihvatljivosti od 17. marta 2014. godine, stav 24).
48. Sud zaključuje da je zahtev podnosioca zahteva u vezi sa rešenjem [Ac. br. 5550/18] Apelacionog suda od 20. februara 2019. godine, podnet po isteku zakonskog roka od četiri (4) meseca predviđenog članom 49. Zakona i dalje preciziranog pravilom 39 (1) (c) Poslovnika.
49. Sa svega napred navedenog, Sud zaključuje da se zahtev podnosioca zahteva mora odbiti kao neblagovremen u skladu sa članom 49. Zakona i pravilom 39 (1) (c) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 47. Zakona i pravilima 39 (1) c) i 59 (2) Poslovnika, dana 21. oktobra 2021. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

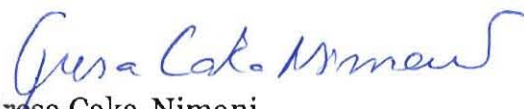
- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Safet Hoxha

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani